

ถุงน้ำอัณฑะในเด็ก

(Hydrocele)

ถุงน้ำอัณฑะ ในเด็กเป็นภาวะที่พบบ่อยในเด็กผู้ชาย พบได้ตั้งแต่แรกเกิด มีลักษณะเป็นก้อนที่อัณฑะ นิ่มคล้ายถุงน้ำ อาจพบข้างเดียว หรือทั้งสองข้าง เป็นแล้วอาจยุบหายได้เอง โดยรอดูอาการจนอายุประมาณ 2 ขวบ ถ้าไม่ยุบหายไปเองหรือมีขนาดโตมากขึ้นแนะนำให้ รับประทานการรักษาโดยการผ่าตัด

สาเหตุ

ถุงน้ำอัณฑะ ในเด็ก ส่วนมาก เป็นความผิดปกติจากการสลายตัวไม่สมบูรณ์ของเยื่อช่องท้อง ทำให้เกิดถุงเหลืออยู่บริเวณขาหนีบหรือถุงอัณฑะ มีช่องเล็กมากพอที่น้ำในช่องท้องจะผ่านลงมาได้ ทำให้เกิดเป็นถุงน้ำอัณฑะ (communicating hydrocele) ส่วนน้อยเกิดถุงน้ำอัณฑะโดยที่ช่องทางที่ติดต่อกับช่องท้องตีบแคบไป

(Non-communicating hydrocele)

อาการ

มักมีก้อนถุงน้ำอัณฑะข้างใดข้างหนึ่ง หรือสองข้าง พบได้ตั้งแต่แรกเกิด ลักษณะเป็นก้อนนิ่มคล้ายถุงน้ำที่อัณฑะ ก้อนมักไม่ยุบเป็นๆหายๆเหมือนเช่นไส้เลื่อนที่ขาหนีบ

ถ้าใช้ไฟฉายส่องดูที่ถุงน้ำอัณฑะจะพบลักษณะเรืองแสง (transillumination test-positive) ส่วนมากถุงน้ำอัณฑะมักไม่มีอาการผิดปกติ บางรายอาจพบก้อนอยู่เหนืออัณฑะมองดูคล้ายมีอัณฑะเพิ่มขึ้นอีกหนึ่ง

อาการอื่นที่พบเช่น ร้องกวน ดูนม น้อย ถ้าพบในทารกแรกเกิดต้องคอยสังเกตการเปลี่ยนสีผิวเป็นสีเขียว ม่วงคล้ำ บริเวณขาหนีบหรืออัณฑะอาจเกิดภาวะ อัณฑะบิดขั้วได้ (Neonatal testicular torsion)

การวินิจฉัย

ถุงน้ำอัณฑะในเด็กสามารถวินิจฉัยได้จากการพบถุงน้ำอัณฑะที่ไม่ยุบเป็นๆหายๆเหมือนเช่นไส้เลื่อนที่ขาหนีบ ตรวจโดยใช้ไฟฉายส่องดูที่ถุงน้ำอัณฑะจะพบลักษณะเรืองแสง ไม่มีความจำเป็นต้องส่งตรวจเพิ่มเติมใดๆ

การดูแลรักษา

ถุงน้ำอัณฑะในเด็กให้รอดูอาการจนอายุประมาณ 2 ขวบถ้าไม่ยุบหายไปเองหรือมีขนาดโตมากขึ้นแนะนำให้ รับประทานรักษาโดยการผ่าตัด

ปัจจุบันสามารถทำผ่าตัดผู้ป่วยเด็กที่เป็นถุงน้ำอัมพาโดย ไม่ต้องนอนพักในโรงพยาบาล มีขั้นตอนดังนี้คือ

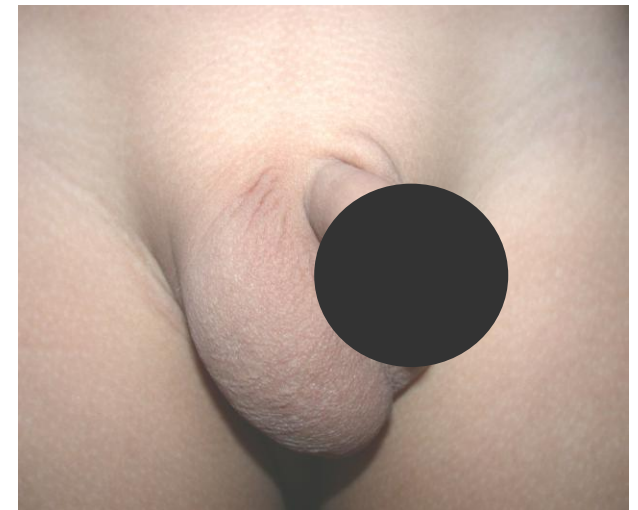
1. ให้ผู้ป่วยเด็กงดน้ำและอาหารทุกชนิดก่อนผ่าตัดอย่างน้อย 6 ชั่วโมง
2. ให้นำใบนัดผ่าตัดมายื่นที่ห้องผ่าตัดชั้น 2 ของโรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ อย่างน้อย 1 ชั่วโมงก่อนเวลานัด เพื่อให้ผู้ป่วยรับประทานยาก่อนดมยาสลบ
3. การดมยาสลบและการผ่าตัด ใช้เวลาประมาณ 30 นาที บาดแผลผ่าตัด อยู่บริเวณขาหนีบข้างที่เป็นถุงน้ำอัมพา ยาวประมาณ 2 – 3 เซนติเมตร เย็บด้วยไหมละลาย
4. หลังผ่าตัดเมื่อผู้ป่วยรู้สึกตัวดี การหายใจ ปกติ สามารถให้รับประทานน้ำหรือนมได้ แพทย์จะอนุญาตให้กลับบ้าน กรณีที่ผู้ป่วยเด็กมีอาการเจ็บ มีภาวะแทรกซ้อนหรือบ้านไกลไม่สามารถกลับ บ้านได้แพทย์จะรับ รักษา ไว้ในโรงพยาบาลต่อไป

5. แพทย์จะนัดดูผลการผ่าตัดอีกครั้ง ประมาณ 5 วันหลังผ่าตัด อัมพาอาจยังมีอาการบวมอยู่ได้ประมาณ 2 สัปดาห์หลังผ่าตัด

หากสงสัยว่าเด็กเป็น ถุงน้ำอัมพา ควรนำเด็กมาพบแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านกุมารศัลยศาสตร์เพื่อรับคำปรึกษา

ออกตรวจทุกวันพุธ
ตั้งแต่เวลา 8.30 – 12.00 น.
ณ โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์
จังหวัดนครสวรรค์
โทร (056) 228688 ต่อ 1103

ถุงน้ำอัมพาในเด็ก

เรียบเรียงโดย นพ. นพพร ศรีทิพโพธิ์
กลุ่มงานศัลยกรรม
โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์
จ.นครสวรรค์
จัดพิมพ์โดย กลุ่มงานสุขศึกษา
โทร (056) 219888 ต่อ 5200, 9801